

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

OMAHA, NEBR., V PÁTEK DNE 17. LISTOPADU 1899.

Dvojtýdenník: Ročník VIII. číslo 19.

NOVÉ ZPRÁVY DOMACÍ.

POLITICKÉ.

Z Washingtonu.

Na ostrovech Havajských byl zaveden americký systém vyučovací a osvědčil se dobře, jak vysvitá ze zprávy komisaře. V osadách dřívě španělských se také všude zavádí s dobrým výsledkem, avšak řeč španělská zůstala všude řečí vyučovací a angličtině se věnuje jen málo času. Ve Spojených Státech navštěvovalo v minulém školním roce 16,688,643 dětí všechny veřejné ústavy vyučovací, o půl milionu více než v roce předcházejícím. Na vyšších ústavech, kolejiích a univerzitách, bylo v školním roce minulém o 4,000 žáků více nežli v předcházejícím.

Tajemník pokladny uveřejnil 15. t. m. ohlášku, že jest hotov koupiti za \$25,000,000 spolkových 5 a 4 procentních dluhopisů, které jsou splatné v letech 1904 a 1907. Dluhopisy ty se budou kupovati mimo Washingtonu též v New Yorku, Bostonu, Filadelfii, Baltimoru, Cincinnati, Chicagu, St. Louisu, New Orleansu a San Francisku u pokladny vládních.

President telegrafoval do Manily, aby američtí generálové varovali Aguinalda a jeho lidi, by zajatcům španělským neublížovali, jinak že budou za to pohánáni k zodpovědnosti, až se dostanou do rukou Američanů.

KRONIKA UDALOSTÍ.

Kolem pát zeměkoule.

Železniční magnát James J. Hill pracuje na podniku, který bude obepnati polovici zeměkoule, až bude hotov. Spojuje totiž pod jednu správu následující dopravné podniky. Severoatlantickou paroplavební linku z Liverpoolu do New Yorku 3,053 míle dlouhou s dráhou Baltimore & Ohio do Chicago 1000 mil, Wisconsin Central z Chicago do Minneapolis 450 mil a Great Northern do Seattle, Wash., 1813 mil. Odtud pak povede paroplavební linka do Hong Kongu 6150 mil dlouhá, pro niž se parníky již v brzkou započnou stavěti. Společnost ta bude dopravovati lidi i zboží kolem pát zeměkoule do vzdálenosti 12,500 mil, což vezme z Liverpoolu do Hong Kongu 31 den času.

Mrtvolky v kufrech.

V St. Louisu na nádraží byly zabaveny 4 kufry a v nich v každém nalezena lidská mrtvolka. Policie st. louisá již po delší dobu věděla, že se vede pravý obchod s lidskými mrtvolkami a pátrala po původci jeho. Před nedávnem se dověděla, že do Keokuk, Iowa, byly zaslány 4 mrtvolky a když našla 4 kufry na nádraží adresované téže osobě, zabavila a otevřela je. V nich byly nalezeny dvě mrtvolky dospělých černochů, jedna chlapce a jedna bílé ženy. Mrtvolky ty pocházely z Memphis a Frank Thompson, zaměstnanec u pohrobnička, dovážel je do Keokuk, Iowa, v kufrech, jaké používají obchodníci cestující na sample. Thompson byl zatčen a přiznal se, že zásobuje různé lékařské ústavy mrtvolkami, za něž dostává od \$50 až do \$200. Přivezl vždy mrtvolky do Saint Louisu, odkud je poslal po expressu na místa určení. Tyto 4 měly býti zaslány do Keokuk, Iowa, ale Thompson nechce udáti, kdo je tam přijímal a peníze mu za ně vyplácel. Lékařská kolej v Keokuk ovšem popírá, že by mrtvolky kupovala, avšak jisto jest, že pro četné studentstvo tamní nedostává přímou cestou dosti mrtvol, což jich potřebuje, tak že si je musí zaopatřovati cestou nezákonitou.

Výbuch v bance.

V Urbana, Iowa, otvíral syn bankéře Burrella banku, když v tom v sousedním krámu zahřměl výbuch. Mladík vstoupil do banky a šel k oknu, aby se podíval co se děje, když zahřměl nový, mocnější výbuch, který nejen sousední krám, nýbrž i bankovní budovu stroskotat. Mladý Burrell byl padajícími troskami usmrcen a jeho k tomu byl počítán hořel. Čin výbuchu byl spůsoben, neví se, ale má se za to, že střílná

ruka tam položila dynamit, který vybuchl.

Hanebná msta.

Při stavbě dráhy ve státu Missouri se pohádali dělníci Pearman a Poe, načež Pearman vypálil z dvouhlavňové ručnice do stanu, v němž rodina Poeho bydlela a uprchl přes řeku Mississippi do státu Tennessee. Výstřely Pearmanovy způsobily strašnou spousta v rodině Poeho. Jedno malé dítě bylo na místě zabito, druhé zemřelo brzy na to, matka je smrtelně poraněna a ještě další dvě děti byly postřeleny. Ničemný vrah byl zatčen a dodán do vězení v Caruthersvillu, Mo.

Sváteční lovcí.

V Kokomo, Indiana, si vyšli Springer a Smith na hon a vešli na farmu Busbyho, který je od tamtudy vyháněl. Strhla se hádka a na konec střílba, jejíž výsledek byl, že Springer byl zastřelen a Busby postřelen do ramene. Obyvatelstvo města a okolí je velice pobouřeno nad tím a další výtržnosti lze ještě očekávati.

Noblí zlodějí.

New-yorská policie zatkla čtveřicet darebáků, kteří jsou po celé zemi známí svými zlodějskými kousky. Ošidili ovšem jen lidi bohaté, banky a velkoobchody, ale podařilo se jim všude uniknouti rukoum spravedlivým. Jedním z nich je bývalý minnesotský zákonodárce a mayor města Duluth, Alenzo J. Whiteman. Člověk ten jest vzdělaný, vystudoval práva a opíval se bohatstvím, o něž přišel lehkovážným životem a špekulacemi. Konečně se dal na dráhu zločinu a ve spojení s jinými podobnými lidmi prováděl velmi úspěšné podvody. Jedním z jeho spojenců a spoluzatčených je R. Knox, také právník a družil dva jsou neméně vzdělaní lidé.

Kněz zabít.

Ve Filadelfii byl farář reverend Vincenc Zalenski nalezen v tratišti krve zavražděný. Přijel tam před 2 měsíci z New Yorku. Večer před tím přišel k němu dva jiní polští kněží návštěvou, nějaký Gawlichowski z Baltimoru a jeden z Buffalo. Předseda církevního sboru je na faru dovedl a nechal je tam. Varhaník Univerzity, viděl tři mladé ženy jíti na faru pozdě večer. Zavražděný kněz byl farářem polské církve od Říma neodvislé pod biskupem Kozlowskim a má se za to, že římskokatoličtí dva kněží, kteří se do fary dali uvést, zavraždili faráře z náboženské zášti. Zalenski byl ráno varhaníkem Univerzity nalezen ve dvoře fary pod několika schody s rozbitou lebku a ještě dýchal, ale brzo zemřel, nepřišel více k vědomí. Ty tři polské holky, které ve čtvrtek večer byly na faře hodně pozdě, byly vyslány policií, ale nedozvěděla přý se od nich ničeho, ač nepoví, co od nich slyšela. Předseda sboru kostelního, pan Preborski, šel pozdě v noci na faru, ale slyše prudkou hádku uvnitř, vrátil se, aniž by byl vešel.

Výbuch plynu.

V Kenosha, Wisconsin, pořádali bazar v nové budově spolkové, když pak večer měli rozsvícení plyn, otočen byl kohoutek několik minut dříve, než byl plyn zapálen. Zatím uběhlo do síně množství plynu, který při zapálení vybuchl a několik lidí zle popálil. Tři muži a chlapec mají hlavy a obličejy velmi opálené.

Plavci utonuli.

Nyní bylo nadevší pochybnost zjištěno, že plachetní loď Edna, plující z Wilmingtonu, N. C., do Baltimoru, byla stroskotána hned v květnu. Kapitán, jeho manželka a 5 lodníků zahynulo a loď obrácená dnem vzhůru byla 15. t. m. dovedena do St. Pierre.

Žárlivý vrah.

V Kansas City odešla paní Hayslipová od svého muže asi před dvěma měsíci a žila s jakýmsi Berryem. Dne 15. t. m. Hayslip vešel s revolverem v ruce do bytu, kde mimo jeho ženy a Berryho bydlela ještě šestnácti letá dívka Mitchellová. Bez dalších okolností střílil ženu svoji jednou ranou do hlavy, druhou do srdce, tak že byla seznána mrtva; pak střílil četnými ranami na Berryho,

jež střílil též dvakrát a pátou ranu vypálil na Mitchellovou, již zasáhl do boku. Poranění Berriho i Mitchellové je smrtelné. Vrah po vykonání činu svého klidně se vzdal policii.

Pařížky.

Senátní výbor, který má vyšetřovati výrobu potravin, započal s vyslýcháním svědků 15. t. m. v New Yorku. Jiří Sadler, redaktor časopisu Wine & Spirit Circular, vypovídal před komisí, že v obchodu se nalézá padělaných líhovin importovaných více než pravých. Vláda je prý tím okradena asi o 6 milionů dolarů ročně na cle, poněvadž pod falešnými známkami prodává domácí výrobek za importovaný. Jen na pivo, které se zde pod falešnými známkami za importované prodává, obnáší ztráta vlády na cle asi dva miliony ročně.

Z hádky soubor.

V Columbia, S. C., byly uveřejněny jakési články v novinách proti Hazeldenovi, členu rady pro kontrolu líhovin ve státu. Ve středu se sešel Hazelden blíž města s farmářem Sellersem, jež měl v podezření, že byl původcem oněch článků novinářských a hned začala hádka. Z hádky se přešlo ku střelbě, již se na straně Sellersově účastnil ještě jeho syn, na straně Hazeldenově pak švagr dr. Edwards. Výsledek toho byl, že oba Sellersové jsou smrtelně poraněni, dr. Edwards má střílnou ranu v prsou a jen Hazelden vyvázl menším poraněním na noze.

Vlak se propadl.

Nedaleko Vista, Mo., propadl se nákladní vlak dráhy St. Louis & San Francisco skrze most do hlubiny 60 stop. Parovůz šťastně přešel, ale ostatní vozy se shroutily do propasti. Ze zřícenců železničních nebyl nikdo poškozen, avšak na vlaku prý se nalézali tři trampanové a ti budou bezpochyby mrtvi pod troskami.

Vojnín vrah.

V roce 1894 zabil v St. Louisu Josef Dittmeier svého zaměstnavatele, udeřiv jej pěstí do hlavy. Aby ušel trestu, dal se do námořní služby vojenské a sloužil na válečném křižáku Brooklyn. Přivedl to až na prvního seržanta a byl účasten boje u Santiaga, v němž bylo loďstvo Certero zničeno. Nyní byl z vojenské služby propuštěn a přijde do St. Louisu, přihlásil se dobrovolně k soudu, aby se zodpovídal z činu, jehož se před pěti lety dopustil. Složil za sebe záruku a byl propuštěn na svobodu, aby se dostavil k soudu, až bude povolán.

Velký požár.

V Sioux City, Iowa, vypukl v noci na čtvrtek oheň v dílně na cukrovinky, který se rychle rozšířil na celou budovu, skladiště zboží potravního. Veškeré zboží v ceně asi \$200,000, bylo i s budovou zničeno a na okolních budovách také velká škoda je způsobena.

Z FILIPIN.

Křižák Spoj. Států Charleston, narazil na skalisko na severním pobřeží Luzonu a rozbil se. Posádka jeho však se zachránila. Křižák ten byl r. 1888 vystaven v San Francisku, byl 318 stop dlouhý, 46 stop široký, s ponorem 22 stop 8 palců, vystavěn byl z oceli a byl hnán dvěma šrouby. Posádka loď se zachránila v člunech na ostrůvek Kamigun, kdež byla od domorodců, polovičnických to divochů, přijata vládně. Loď naběhla na útes korálový, který nebyl na mapě naznačen, neb se nalézá blízko pod hladinou vodní, asi 3 míle od pevniny. Nehoda ta stala se hned 7. listopadu a teprve po 4 dnech dostala se jedna válečná loď ke válečné loďce Oregon, která vyslala dělovici Helenu na ostrůvek Kamigun.

Na všechny strany prchající postavali se přece postavili na odpor Američanům nedaleko San Jacinta, kdež se jich asi 1200 ohradilo. 33. pluk pěchoty svedl tu krutou bitku s povstalci, která trvala po několik hodin a v ní padl major Logan a 6 mužů, kap. Green a 11 mužů bylo poraněno. Povstalci byli konečně zahaněni a zanechali na bojišti 8 mrtvých a 26 raněných.

U San Jose, nedaleko San Nicholas; zajato bylo 13 povozů, na nichž byly vezeny vládní listiny, tiskárské náčiní a jiné potřeby povstalců a vlády revoluční. Kam se poděl Aguinaldo s vládou a armádou, nikdo neví a má se za to, že se vojsko rozuteklo a přimíseno mezi ostatní obyvatele staví se nyní přátelským k Američanům.

V provincii Cavite započali povstalci opět starou taktiku, chtějí Američany překvapiti pod zástitkou noci. Asi 100 na pohled přátelských Tagalů se proměnili náhle v povstalce a ohraďivše se zákopy mezi Cavite a Noveletou, chtěli přepadnouti námořníky, připluvší z válečné Petrel na břeh. Byli však spozorováni pomocí pátravých světél a několik výstřelů z loď válečných je rozeznalo.

Americké vojsko postupovalo tak rychle, že tím byli povstalci ve zmatek uvedeni a prchali bez boje do hor. Zabavené předměty povstalců nasvědčují, že Aguinaldo se svou vládou nemohl býti daleko a panuje domněnka, že se nalézá dosud v nížinách a nikoliv v horách. Mezi zabavenými věcmi nalézá se i šaty manželky Aguinaldovy. Železná dráha mezi Tarlakem a Bambam v délce 5 mil jest sjízdná a nalézá se v moci Američanů. Ostatní trať až do Manily bude v brzkou sjízdnou u činná.

Z KUBY.

V Havaně tři Američáni, Hansen, King a Holliand, zařídívše si salony, nadepsali na ně, že jsou jen pro bělochy. Byli za to pokutováni \$65 a dvěma měsíci vězení, salony pak jim byly zavřeny. Nyní jim však bylo opět dáno povolení ku provozování živnosti hostinské ale pod tou podmínkou, že musejí posloužiti každému bez ohledu na plet'. Odvolali se z rozsudku toho, ale rozhodnutí z vyššího soudu jim ještě nepřišlo. Jeden černý generál si stěžuje také v časopisech na to, že mu holič odepřel posloužiti, poněvadž je černého plemene.

Z JIŽNÍ AMERIKY.

Brazílie slavila 15. listopadu rolety prohlášení republiky velikými vojenskými a námořními parádami a jinými radovánkami. Vláda bolivijská povolila, aby se veškeré zboží z Brazílie dováželo do Acre, propouštělo přes hranice beze cla.

V Limě, v republice Peru, bylo počteno na 16. t. m. v noci silné zemětřesení. Obyvatelstvo Limy a blízkého Callao probuzeno ze spaní, prchalo z domů na náměstí v obavě, že se domy sboří.

V Colombii byl sbor povstalců pod vůdcovstvím plukovníka Ore v Pisco poražen od vládního vojska, mnoho zbraní, nábrjů a zásob bylo mu odevzdáno.

DROBNÉ ZPRÁVY.

V Buffalo byli vyzváni na stávkou všichni dělníci, kteří pracují o železe na stavběch a asi 4000 mužů uposlechlo okamžitě.

V San Francisku se nalézá několik budhistických misionářů, kteří tam chtějí postaviti chrám.

Ve Filadelfii byl zatčen spolkový úředník Salter, poněvadž se spiknul s mnoha jinými republikány ku odevzdání podvodných hlasů o volbě.

Clevelandu vrazila lokomotiva do pouliční káry, v níž se nalézalo 8 lidí a ač kára byla rozbita na třísky, nepřišel nikdo k zabití.

V Sioux Falls, So. Dakota, se zorganizovali všichni prodávající hospodářských strojů a organizace ta má tvořiti odbor podobné jednoty, ustavené ve státu Iowa.

Ve Fremontu, Ohio, vezl vozka nitroglycerin na voze, který vybuchl a rozbil vozku, koně i vůz na kusy.

V Cincinnati se sešlo asi 200 zástupců, kteří reprezentují téměř všechny továrny na vyrábění hospodářských strojů v zemi.

V Springfieldu, O., se sešli zástupcové národních Granků ku 33. výročí porážky. Sjezd se odložit má na 15. srpna zástupců z 26 států.

Nejlepší tvrdé a měkké uhlí...

Dochází nás nyní lesklé, suché a dobře prosáté tvrdé uhlí a radíme svým zákazníkům, aby se uhlím na zimu zásobili, poněvadž cena v brzkou stoupne. — Prodáváme též všeho druhu uhlí měkké, od \$4 00 do \$7 50 tuna.

COUTANT & SQUIRES,

Telefon 930. Sklad: 17 a Mason. Písárna: 1402 Farnam.

V Deadwood, S. D., vyřídili zloději velkou tabuli skla z výstavní skříně zastavárny a sebrali tu veškeré předměty, které měly značnější cenu.

Zdraví místopresidenta Sp. Států, Hobarta, se poněkud zlepšilo, ale vycházeji z domu posud nemůže.

Pan Stanfordová z Kalifornie prodala za \$11,400,000 akcií Jižní Pacifické dráhy Huntingtonovi a hodlá všechny ty peníze upotřebiti pro universitu Stanfordovu.

V iowském okrsku uhelném kol Des Moines se usnesli všichni majitelové uhlodolů, že budou horníkům platiti \$1 za vydobytý tuny uhlí, ač uniová mzda vyžaduje jen 80 centů.

Odboj mexických Indiánů kmene Yaqui nebyl dosud potlačen, neboť vojsko mexické proti nim vyslané se nemůže odvážiti do hor, kde jest hlavní středisko odbojníků.

V Hazeltonu byl od společnosti těžbařské propuštěn pověstný řidič uhlodolů, Jones, skrze něhož přede dvěma roky povstalo ono pověstné vraždění latimerké. Dělníci propuštěnému na rozloučenou udělali kočičinu.

V New Yorku vytažena byla čtvrtá oběť srážky převozní lodi Chicago s parníkem jižní paroplavební společnosti.

Ocelářská společnost Carnegie-Oliverova zařídí si vlastní loďděníci někde na jezeře, v níž si bude vyráběti parníky, které by dovážely pro společnost železnou rudu.

V Milwaukee zachránil motorák pouliční káry několik životů lidských tím, že hleděl káru zastaviti před samým vlakem na kolejích. Byl však sám lokomotivou zasažen a těžce poraněn.

Starý vysloužilý vojenský, Wiltze, který v Milwaukee byl na doživotí do kázně odsouzen, byl nalezen mrtve v žalářní celi. Zemřel přirozenou smrtí, avšak přílišné rozčilení uspišilo jeho smrt.

W. S. Whitley z Muncie, Indiana, vyhrál soud na Deeringově firmě pro výrobu rolnických strojů, která mu musí dáti v náhradu skoro milion dolarů za používání jeho vynálezu. Whitley bude nyní žalovati jiné továrny hospodářských strojů pro tutéž přčinu.

V Kansas City způsobilo několik kluků pravou revoluci na 12. ulici. Škádli černochoy a když ti se bránili, počala vřava, která trvala celou hodinu a již policie leda utišila.

Organisace "Deer konfederace" na jihu chce koupiti bývalý majetek Jeff Davise a učiniti z něj domov pro staré vojny konfederáčny.

Mezi dělníky a vyráběti bicyklů se vyjednává o smlouvu, dle níž by z trustu měly obě strany výhodou, neb by dělníci brali jistý podíl z čistého zisku.

V Dennisonu, Iowa, brzy po srážce vlaku s lokomotivou na dráze Illinois Central přijel hlavní jednatel a vyplatil všem potlučeným odškodné. 36 lidí bylo více méně poraněno a každý obdržel náhradu.

Penasylvanská universita z Filadelfie vyslala novou vědeckou výpravu do Asie, aby pokračovala u vykopávání starodávneho města Napuru v někdejší Babylonii.

Po všech středních státech bylo zavřeno 15 továren na výrobu tetězů. Ve všech se dělá inventura, což jsou přípravné práce pro utvoření trustu.

V Utah zastřelil jeden ovčák Indiána, poněvadž mu zabíjel ovce z jeho pozemku a teď všichni Indiáni se bouří, chtějí smrt soukmenovce svého na ovčáckých pozemcích.

V Macon, Ga., žádá asi 100 černochů senátora Bacona, aby se postaral o to, by černoši byli na vládní útraty vyvázeni do Afriky.

V Muskogee, I. T., se dostal do hádky Keyes, syn st.-louisického obchodníka, s kolektorem Robinsonem. Robinson Keyese zastřelil a uprchl.

Na vlaku dráhy Lake Shore nedaleko Laporte, Ind., oloupili nějaký zločinci J. Wise z Toleda, načež jej shodli s vlaku. Byl nalezen u tratě a dopraven do nemocnice, kdež zápasí se smrtí.

Zápas mezi kontraktory a zorganizovanými dělníky stavebními vypukl v Chicagu. 14 vyrábětelů kovových střeš vyhostili asi 400 dělníků z práce a boj ten se má vésti tak dlouho, až prý budou nynějši unie rozbity a na jejich místo jiné, poslušnější postaveny.

Nedaleko Santa Cruz, Cal., vyletěla prachárna do povětří, při čemž byl noční hlídač zabit. 16,000 liber střílného prachu explovalo, čímž i v okolí natropeno mnoho škody.

Ve vojenském táboru, Presidio, u San Franciska, onemocnělo 50 vojínů po požití masa z krabic. Byli otráveni ptomínem, čim tvrdím jedem, ale žádný nezemřel.

Bazar ve prospěch Sokolské síně.

Ve schůzi dne 12. října usnesla Těš. jed. Sokol v Omaze pořádati příštím jarem bazar, z něhož čistý výtěžek připadne k uplácení dluhu na Sokolské síni váznoucího.

Jest zajisté každému známo, že TJS. podniknouc stavbu Síně sokolské, počítala hned z počátku na podporu české veřejnosti omázké, ježto podnikla dílo čistě národní. Nyní nadešla doba, kdy Čechové omázkí mohou své sympathie vůči tomuto podniku prokázati spolupůsobením při uspořádání jmenovaného bazaru a to podporou hmotnou a morální.

Dolepodepsaný výbor, jemuž bylo jednotou uspořádání bazaru svěřeno a uloženo, obrací se tudíž na ctěné spolky české, na spanilomyslné dámy, obchodníky a vůbec všechny, kdož by něčím přispěti chtěli, se zdvořilou žádostí, aby přání jednání vyhověli a národní podnik tento podporovali. Každý dárek bude vítaným, ať již jsou to předměty obchodní, anebo ruční výrobky našich dam.

Každé bližší sdělení, aneb dotazy ochotně vyřídí podepsaný výbor.

Doufáme, že sám nikdo z Čechů omázkých podpory své neodepře ve prospěch tohoto stánku, jenž sloužití bude zajisté ku povznesení a sounstředění našeho života národního!

Výbor ku pořádní bazaru:

Emil Čermák, předseda	Jan Janák, tajemník
Rud. Havelka, místopředs.	V. Buráš, účetní
Ant. Kment, pokladník.	
Frank Novák	Jos Mík
Josef Kunc	S.L. Kostoryz
Jan Fiala	F. J. Fiala

OCHRANNÉ PÁSY,

GUMOVÉ PUNČOCHY,

Berie, Supporters, Baterie, Gumové zboží.

Obledávky počtou vyříditi se rychle a správně.

Alon & Pankl Co., 1402 Farnam St., Omaha, Neb.